

Van: Merel Prenger
Telefoon: 06-42108968

Uw kenmerk: 23bb001745
Ons kenmerk: M2303-2086 23bo4835

Onderwerp: Beantwoording vragen
'Bewindvoerder is geen zuivere koffie en toch partner van de gemeente Rotterdam, hoe zit dat met dat convenant?'

Datum: B&W 16 mei 2023

Aan de gemeenteraad

Op 15 maart 2023 stelde raadslid S. Reitema (PvdA) ons schriftelijke vragen over 'Bewindvoerder is geen zuivere koffie en toch partner van de gemeente Rotterdam, hoe zit dat met dat convenant?' (23bb001745).

Inleidend wordt gesteld:

De schuldenproblematiek is een systeemprobleem. De PvdA maakt zich grote zorgen over bedrijven in de schuldenindustrie die misbruik maken van de kwetsbare positie van mensen met schulden. De gevolgen zijn groot, niet alleen voor de schuldenaar, maar ook voor de schuldeiser, de belastingbetaler en voor bonafide of sociale ondernemers die de puinhoop van malafide kantoren proberen op te ruimen.

Over deze malafide verdienmodellen en het gebrek aan adequaat toezicht erop heeft onze fractie meerdere malen vragen gesteld en voorstellen gedaan. De PvdA voorziet gouden tijden voor de schuldenindustrie terwijl de gemeente meer kan doen om meer leed in Rotterdam te voorkomen.

Afgezien van het maatschappelijk belang om meer leed te voorkomen, is de financiële stroom zo aanzienlijk dat meer regie op de schuldenketen verwacht zou mogen worden. Jaarlijks gaat ruim €13 miljoen vanuit de gemeente Rotterdam naar bewindvoerders. Dit is 68% van de bijzondere bijstand. Zo bleek uit de beantwoording van de schriftelijke vragen die de PvdA eerder heeft gesteld. Dit is meer dan de jaarlijkse uitgaven voor de aanpak van armoede en schulden van €11,3 miljoen.

Ondanks alle discussie is het tot op heden niet transparant of centraal geregistreerd welke bewindvoerders bekend staan als "malafide" (door de rechter veroordeelde bewindvoerders). De gemeente lijkt geen kritiek te durven of willen uiten op de schuldenindustrie en blijft zich verschuilen achter "goede" lijsten van bewindvoerderskantoren terwijl de PvdA onder meer pleit voor een Rotterdams waarschuwingsmechanisme voor de tekortschietende kantoren.

Een voorbeeld van een "goede" lijst die de gemeente graag voorhoudt als argument dat het wel goed zit met de Rotterdamse bewindvoerders, is het bewindvoerdersconvenant. Je zou mogen hopen als Rotterdammer dat je goed zit bij een bewindvoerder die partner is van de gemeente.

Niets is minder waar. Op het moment dat ik dit schrijf is bewindvoerder OBIN een convenantpartner van de gemeente Rotterdam terwijl deze organisatie op 30 januari jl. veroordeeld is door de rechter. De bewindvoerder heeft een periode geen leefgeld betaald, niet tijdig bijzondere bijstand aangevraagd, declaraties van de zorgverzekering en andere facturen niet voldaan, waardoor er incassokosten bovenop zijn gekomen, en de ambulant woonbegeleider heeft extra geholpen omdat de bewindvoerder hun werk niet deed.

Het ging zelfs zo ernstig mis, dat de kantonrechter immateriële schadevergoeding heeft toegekend aan de onder bewind gestelde door het psychisch leed en de aantasting in zijn persoon veroorzaakt door bewindvoerder OBIN.

De PvdA maakt zich ernstige zorgen de samenwerkingsverbanden van de gemeente Rotterdam met bewindvoerders, en de daarmee gepaarde grote geldstromen. De schuldenindustrie hanteert verdienmodellen zonder behoorlijk toezicht over de rug van Rotterdammers terwijl de gemeente dit faciliteert. De PvdA zal blijven pleiten voor lokale waarschuwingsmechanismes zolang we in Nederland een verdienmodel op schulden blijven toestaan.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college op de hoogte van deze rechterlijke uitspraak van 30 januari jl. met betrekking tot de bewindvoerdersconvenant-partner OBIN?

Antwoord:

Ja, hier zijn wij mee bekend¹. Ook zijn wij bekend met een andere recente rechterlijke uitspraak met betrekking tot bewindvoerderskantoor OBIN². Beide uitspraken hebben betrekking op een individuele klacht die is ingediend tegen OBIN, in juni en juli 2022. De rechtbank heeft vastgesteld dat OBIN in dit geval in de zorg van een goed bewindvoerder tekort is geschoten en heeft OBIN veroordeeld tot een schadevergoeding aan de betreffende onder bewind gestelden.

De gemeente houdt alle uitspraken op het gebied van bewindvoering nauwlettend in de gaten. Daarom is de gemeente Rotterdam ook bekend met een uitspraak van 20 april jl. door de rechtbank Overijssel³. De kantonrechter in Almelo heeft OBIN als bewindvoerder ontslagen in 14 zaken in dit arrondissement en voor de onder bewind gestelden die het raakt een andere bewindvoerder aangewezen. OBIN is een landelijk opererend kantoor met meerdere vestigingen, georganiseerd per arrondissement. Wat betreft het arrondissement Rotterdam heeft de rechtbank Rotterdam geoordeeld dat OBIN voldoende kwaliteit levert en zijn organisatie op orde heeft. Het college heeft geen

¹ [ECLI:NL:RBNHO:2023:743, Rechtbank Noord-Holland, 9945986 BZ VERZ 22-5082sc \(rechtspraak.nl\)](#)

² [ECLI:NL:RBNHO:2023:2002, Rechtbank Noord-Holland, 9999630 BZ VERZ 22-6441 \(rechtspraak.nl\)](#)

³ [ECLI:NL:ROVE:2023:1455, Rechtbank Overijssel, 10456706 BM VERZ 23-876 \(rechtspraak.nl\)](#)

signalen ontvangen dat er problemen zijn bij onder bewind gestelden onder OBIN in Rotterdam.

Vraag 2:

Zo ja, waarom is OBIN (nog) een partner van de gemeente Rotterdam?

Antwoord:

Het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM⁴ (ondergebracht bij de rechtspraak) toetst aan de hand van het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren⁵ of een bewindvoerder benoembaar is en nieuwe zaken mag ontvangen. Als aan alle voorwaarden wordt voldaan, zijn wij als gemeente verplicht om aan de bewindvoerder bijzondere bijstand uit te betalen. Op dit moment voldoet OBIN aan de kwaliteitseisen die door het Landelijke Kwaliteitsbureau CBM zijn gesteld.

Wij zijn het met u eens dat de financiële zorg voor kwetsbare mensen, meer specifiek de onder bewind gestelden goed en foutloos moet worden uitgevoerd. Daarom voeren wij zelf extra gesprekken (op maandelijkse basis) met OBIN in het kader van het convenant en de voortgang van hun dossiers. Juist omdat wij willen dat Rotterdammers zo goed mogelijk worden geholpen. Tot slot controleert het Team Regie Bewindvoering van de gemeente alle dossiers waar bewind is ingesteld en waar de gemeente bijzondere bijstand voor de kosten van het bewind heeft verstrekt. Hierdoor kan de gemeente direct bij opvallende zaken of onregelmatigheden het gesprek met de bewindvoerder voeren. Als wij hier omissies constateren zullen wij dit signaleren bij het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM.

Zoals onder vraag 1 al kort aangestipt, is OBIN is een landelijk opererend kantoor met meerdere vestigingen, waarbij ook Rotterdammers onder bewind staan. Doordat OBIN een convenantpartner is blijven we in nauw contact met hen en kunnen we op die manier een vinger aan de pols houden en ervoor zorgen dat de Rotterdammers die bij OBIN onder bewind staan zo goed mogelijk ondersteund worden. Wanneer OBIN wordt uitgesloten van het convenant verdwijnt ook het zicht op deze ondersteuning.

Vraag 3:

Zo nee, hoe gaat het college haar processen zodanig aanpassen dat veroordeelde bewindvoerderskantoren consequenties ervaren in hun (eventuele) samenwerking met de gemeente Rotterdam?

Antwoord:

Als een kantoor niet naar behoren functioneert, kan het Landelijk Kwaliteitsbureau CBM ervoor kiezen om een kantoor onder verscherpt toezicht te stellen en ontvangt dit kantoor geen nieuwe zaken meer. Zodra bekend is dat de bewindvoerder (tijdelijk) uit het ambt is gezet ontvangt de gemeente hier een signaal van. Dit kantoor wordt dan direct van de lijst op [Beschermingsbewind | Rotterdam.nl](https://beschermingsbewind.rotterdam.nl) gehaald en er wordt niet meer naar dit kantoor doorverwezen.

Een uitspraak van de rechter betreffende een individuele klacht is geen reden om direct een kantoor uit te sluiten van samenwerking met de gemeente Rotterdam. Wel is dit voor ons aanleiding om het gesprek met de betreffende bewindvoerder aan te gaan, extra alert

⁴ [Landelijk Kwaliteitsbureau CBM | Rechtspraak](https://www.kwaliteitsbureau.nl)

⁵ [wetten.nl - Regeling - Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren - BWBR0034760 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/Regeling-Besluit%20kwaliteitseisen%20curatoren,%20beschermingsbewindvoerders%20en%20mentoren-BWBR0034760)

te zijn en te onderzoeken of er verbetermogelijkheden zijn.

Vraag 4:

In hoeverre heeft deze kennisgeving twijfel gezaaid bij het college over haar selectie van partners voor het bewindvoerdersconvenant?

Antwoord:

Het CBM is de instantie die besluit om verder onderzoek te doen of om maatregelen te treffen waar zij dat nodig acht. In het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren staat opgenomen aan welke eisen professionals moeten voldoen. OBIN voldoet op dit moment aan de gestelde eisen. Het CBM houdt hier toezicht op. Er is voor het college geen reden om bewindvoerders die volgens de toezichthouder aan de eisen voldoen uit te sluiten of te weigeren van deelname aan het convenant.

Het convenant is in het leven geroepen in het kader van een betere samenwerking met de gemeente Rotterdam, niet van verdere uitsluiting. Uiteraard worden in het kader van het convenant nauwe contacten onderhouden met bewindvoerderskantoren en worden er actief dossiers waarvoor wij bijzondere bijstand verlenen gecontroleerd.

Vraag 5:

Wat zijn de criteria voor samenwerking en hoe toetst de gemeente dit?

Antwoord:

Iedere bewindvoerder die aan de kwaliteitseisen zoals in het Besluit kwaliteitseisen curatoren, beschermingsbewindvoerders en mentoren voldoet, benoembaar is en in Rotterdam actief is, kan zich aansluiten bij het convenant dat de gemeente Rotterdam heeft opgesteld. Van onze convenantpartners verwachten wij dat zij zich conformeren aan de samenwerkingsafspraken die in het convenant staan opgenomen.

Het convenant en de daaruit voortvloeiende samenwerkingsafspraken worden onderhouden door het Team Regie Bewindvoering. Binnen de gemeente fungeert dit team ook als vraagbaak en meldpunt voor collega's die signalen over bewindvoerders ontvangen. Het team staat in nauw contact met bewindvoerders en probeert gezamenlijk met hen tot een oplossing te komen. Dit wordt gemonitord en zodra er negatieve signalen binnenkomen over de kwaliteit van een specifiek bewindvoerderskantoor wordt hiervan melding gemaakt bij de rechtbank. Van deze laatste mogelijkheid hebben wij in de praktijk slechts een enkele keer in de afgelopen jaren gebruik hoeven maken.

Vraag 6:

Is het college van plan om de samenwerkingsverbanden aan te scherpen en zo ja, hoe?

Antwoord:

In het nieuwe convenant nemen we explicieter op dat de gemeente Rotterdam de samenwerking eenzijdig kan opzeggen als een convenantpartner zich niet aan de gemaakte afspraken houdt. Maar ook andersom staat dit opgenomen: een bewindvoerder kan immers zelf ook besluiten om geen convenantpartner meer te zijn.

Daarnaast nemen we in het nieuwe convenant op dat een bewindvoerder die onder verscherpt toezicht is gesteld, niet benoembaar is of uit het ambt is gezet dit binnen twee weken aan de gemeente dient te melden, zodat er gezamenlijk kan worden gekeken naar

de aard van het toezicht en eventuele vervolgstappen.

Vraag 7:

Is het college bereid om organisaties zoals OBIN (organisaties die rechterlijk veroordeeld zijn in hun werk als schuldhulpverlener) op een openbare lijst te zetten zodat Rotterdammers beter in staat worden gesteld het kaf van het koren kunnen scheiden?

Antwoord:

Nee. Wanneer de rechter besluit om een kantoor onder verscherpt toezicht te stellen, is dit kantoor niet benoembaar en ontvangt het geen nieuwe klanten meer. Rotterdammers die ondersteuning en hulp van een bewindvoerder nodig hebben, kunnen dan niet terecht bij dit kantoor. Door deze maatregel scheidt de rechtbank het kaf van het koren. Die taak ligt niet bij de gemeente.

Vraag 8:

In hoeverre weegt het college in haar samenwerkingsverbanden de grootte van bewindvoerderskantoren mee? En houdt het college rekening met een balans tussen kleine en grote kantoren?

Antwoord:

Kantoren in alle soorten en maten qua omvang mogen zich aansluiten bij het convenant.

Vraag 9:

Krijgen kleine kantoren gelijke kansen om mee te doen in het convenant als grote kantoren?

Antwoord:

Ja. De samenwerkingsafspraken in het convenant zijn samen met bewindvoerders tot stand gekomen. Wij hebben hiervoor gesproken met zowel grote als kleine kantoren. Dat maakt dat de convenantafspraken voor alle kantoren werkbaar zijn, groot of klein.

Vraag 10:

In hoeverre staat het college open voor het invoeren van een meldingsplicht voor partners van het bewindvoerdersconvenant, dat wil zeggen de plicht om uit eigen beweging te melden indien de organisatie door de kantonrechter is veroordeeld tot materiele of immateriële schade, en als dit niet binnen twee weken na publicatie van het stuk gebeurt, het convenant partnerschap stopt?

Antwoord:

In het nieuwe convenant nemen wij op dat wanneer een bewindvoerder onder verscherpt toezicht staat, niet benoembaar is of uit het ambt is gezet, hij dit binnen twee weken aan de gemeente dient te melden. Zie ook het antwoord op vraag 6.

Maar, dit is een andere meldingsplicht dan zoals in deze vraag wordt geschetst. Een meldingsplicht zoals in deze vraag wordt geschetst zou er mogelijk toe kunnen leiden dat een bewindvoerderskantoor op basis van één incidentele fout direct geen partner meer is van het convenant, terwijl het kantoor verder goed functioneert. Hier zijn Rotterdammers met financiële problemen niet bij gebaat.

Het convenant heeft als doel Rotterdammers optimaal te ondersteunen bij hun geldproblemen- en zorgen, zodat ze een schuldenvrije en financieel zelfstandige toekomst

tegemoet kunnen gaan. Wij blijven daarom inzetten op een goede en nauwe samenwerking met onze convenantpartners en bieden bewindvoerders actief ondersteuning aan wanneer dit nodig is. Ook blijven we samen met bewindvoerders werken aan een snelle doorgeleiding naar schulddienstverlening, waardoor Rotterdammers met schulden zo spoedig mogelijk worden geholpen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb